

nusologic este de 18,0% în rândul populației. 4. Persoanele din mediul rural trebuie să fie obligator examinate de către medicul urolog și medicul otorinolaringolog. 5. Bolnavii care suferă de prostatită au nevoie de consultația medicului urolog care trebuie să participe la tratamentul acestor pacienți.

Bibliografie

1. Alper BS, and Curry SH. Urinary Tract Infection children. In: Am Fam Physician, 2005, nr. 72 (12), p.2483-2487.
2. Abraham E., Singer M. Mechanisms of sepsis-induced organ dysfunction. In: Crit. Care med., 2007, nr.35 (10), p.2408-2416.
3. Bălănuța M., Rudi M., Revenco N. et al. Factori de risc prenatali și perinatali în infecțiile urogenitale. In: Buletin de perinatologie, Chișinău, 2004, nr.2-3, p.29-30.
4. Ciocîrlanu A., Mănescu M., Radulescu D. Infecțiile tractului urinar în nefrologie. București, 2001, p.443-523.
5. Voinea Felix. Infecții urinare nespecifice. București: Editura Medicală, 2005. 195 p.
6. Popa V. Rolul anamnezei în diagnosticul afecțiunilor O.R.L. Recomandări metodice. Chișinău, 2011. 21 p.
7. Popa V. Morbiditatea populației rurale din Republica Moldova. Recomandări metodice. Chișinău, 2011, 21 p.
8. Tănase A. Urologie și nefrologie chirurgicală. Chișinău, 2005. 222 p.
9. Savcenko N.S. Urology for a family doctor. Minsk, 1991. 238 p.

TENDINȚE INTERDISCIPLINARE ÎN ENDOCRINOLOGIA CONTEMPORANĂ

Vitalina Ojovan, medic endocrinolog, doctorand

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

INTERDISCIPLINARY TENDENCIES IN CONTEMPORARY ENDOCRINOLOGY

Contemporary Medicine is characterized by various tendencies in its evolution. One of them represents interdisciplinarity. Endocrinology is not an exception in this regard. In the case of endocrine disorders, close correlations are established between the treatment itself and the rehabilitation applications.

Endocrinologia constituie una dintre cele mai importante, dezvoltate

și solicitate domenii ale medicinei contemporane. Examinarea statisticelor Organizației Mondiale a Sănătății denotă faptul înregistrării în aspect global unui număr de populație cu diferite afecțiuni endocrine în toate statele de pe toate continentele. În mare măsură respectivele afecțiuni sunt determinate de două condiții importante: 1) mediul ambiant și cel de trai; 2) modul de viață al populației. Performanțele marcate în cadrul civilizației, menite să îmbunătățească viața, nu au doar o acțiune benefică asupra stării de sănătate a populației. Sedentarismul, consumul dezechilibrat de alimente, ponderea în alimentație a hidrocarburilor ușor asimilabile, „bombardarea” organismului cu diferiți compuși chimici și factori fizici elaborați de către om, stresul persistent, regimul supraîncărcat ori dezordonat al zilei de muncă, suprasolicitarea fizică și nervoasă etc. duc la declanșarea unui spectru vast de afecțiuni – de la reacții severe ale organismului, până la patologii cronice incurabile. Respective probleme de sănătate, determinate de atare factori și condiții, sunt caracteristice majorității specialităților medicale, endocrinologia nereprezentând o excepție în acest sens.

Atât în spațiul autohton, cât și în cel regional, problemele de sănătate, determinate de sistemul endocrin, devin tot mai frecvente, mai acute și cu o incidență mare asupra populației. Fără a releva cifre concrete, analiza datelor statistice ale ultimilor zece ani denotă incontestabil acest fapt. Dacă tendința de creștere a numărului respectivilor pacienți uneori staționează, aceasta rezultă din emigrarea masivă în țările cu un nivel de trai mai evoluat. Prin aceste procese demografice crește contingentul persoanelor cu afecțiuni endocrine în țările-gazdă. Însă problemele stării lor de sănătate nu dispar deoarece majoritatea îmbolnăvirilor de acest gen sunt de lungă durată, ori chiar cronice.

O particularitate importantă a maladiilor sistemului endocrin constă în faptul că majoritatea acestora sunt depistate accidental, deseori în rezultatul unor analize ori examinări de rutină sau în procesul consultațiilor cu alte probleme de sănătate. De exemplu, vechimea afecțiunilor glandei tiroide și a diabetului zaharat de tip 2 poate fi de zeci de ani până ca acestea să fie depistate.

În prezent practic toate domeniile de activitate umană sunt cuprinse, pe de o parte, de procese ale specializărilor înguste, iar, pe de altă parte, de unele integratoare, care excelează prin sintetizarea a câtorva domenii, formându-se în rezultat unul nou. Dezvoltarea medicinei pe parcursul ultimului secol aduce cu prisosință argumente în acest sens. De rând cu cele-

lalte ramuri ale medicinei contemporane endocrinologia nu poate exista fără o interacțiune ori colaborare cu unele dintre acestea. „Spre deosebire de multe alte specialități medicale, endocrinologia nu poate fi definită prin termeni strict anatomici. Glandele endocrine clasice – hipofiza, tiroida, paratiroidele, pancreasul endocrin, suprarenalele și gonadele – comunică intens cu alte organe prin intermediul sistemului nervos, al hormonilor, al citokinelor și al factorilor de creștere” [4, p.1]. În același timp, însă, domeniul în cauză mult timp s-a dezvoltat drept unul distinct, fără formarea ramurilor în rezultatul interacțiunii și interconexiunii cu alte specialități medicale.

Experiența medicilor cliniciști, cât și studiile recente, denotă un fapt incontestabil și anume: 1) necesitatea unor conlucrări mai strânse cu specialiștii altor domenii medicale; 2) pentru o serie de afecțiuni ale sistemului endocrin, alături de acțiunile curative propriu-zise, sunt necesare cele de reabilitare, Cauzele unei colaborări comparativ mai joase, în această privință, sunt explicabile – endocrinologia, după cum era și firesc, a avut o necesitate obiectivă de ași consolida propriul domeniu în cadrul altor specialități ale medicinei interne, și, concomitent, concentrarea preponderentă pe investigațiile asupra sistemului endocrin, cât și pe acțiunile curative clinice necesare. În evoluarea endocrinologiei se disting câteva perioade: 1) descriptivă; 2) anatomo-clinică și experimentală; 3) dezvoltarea direcțiilor de cercetare; 4) înregistrarea performanțelor în perioada curentă [2, p.13-14].

Reieșind din observațiile noastre de ultimă oră, se întrevide o necesitate și o tendință tot mai accentuată de colaborare și chiar conlucrare cu specialiștii din domeniul reabilitării medicale. Privitor la aceasta, între timp, a evoluat progresiv în spațiul medical și reabilitologia – un sistem complex de acțiuni fizice asupra organismului, alături de cele terapeutice, menite să recupereze total sau parțial starea de sănătate. Concomitent „domeniul recuperării medicale prezintă, pentru orice specialist, un teritoriu bogat și divers de patologie, din nefericire în continuă creștere, și în majoritatea cazurilor, „populat” de pacienți cu vârsta în continuă scădere” [5, p.III].

Cele mai concludente argumente se precipitează pe faptul că majoritatea maladiilor endocrine sunt cronice și necesită acțiuni terapeutice permanente care, reieșind din cadrul anumitor circumstanțe, de regulă își ating scopul destul de dificil. Prescripția obișnuită de medicamente, recomandarea și urmarea dietelor, respectarea unui mod sănătos de viață, își au rostul lor în menținerea nivelului corespunzător de sănătate, dar o eficiență evident de

mare poate surveni prin administrarea în paralel a acțiunilor de reabilitare medicală, acțiuni permanente necesare pentru atare categorii de pacienți.

O primă relație interdisciplinară, realizată în baza domeniului endocrinologiei, constituie cea cu reabilitarea și recuperarea medicală. Aici deja se evidențiază primele aspecte ale acțiunilor comune. Posibilitățile tratate sunt concludente pentru atingerea unor perspective reale. Înainte de toate sunt necesare acțiuni de recuperare-reabilitare pentru pacienții cu diabet zaharat de ambele tipuri. Aceste proceduri se recomandă chiar contingentului juvenil de suferinzi (în cazul tipului 1). Un tandem reușit de acțiuni curative terapeutice medicamentoase și cele de reabilitare constituie un suport temeinic pentru o menținere a vitalității și stării generale de sănătate pe o durată mare de timp. Studii recente realizate pe material autohton, lansate cu câțiva ani în urmă, denotă schimbări benefice în organismul copiilor și adolescenților cu diabet zaharat de tip 1 după administrarea procedurilor de reabilitare în cadrul regimului sanatorial de pe litoralul Mării Negre. Cu același succes respectivele acțiuni se pot extinde și asupra altor categorii de vârstă a diabeticilor, mai cu seamă a celor cu diabet zaharat de tip 2. Cadrul acțiunilor de reabilitare-recuperare poate cuprinde și alte afecțiuni endocrine.

Așa dar, în prezent se conturează tot mai evident tendințe interdisciplinare în câmpul afecțiunilor endocrine. Cele mai evidente colaborări în această privință se manifestă în interconexiunea tot mai imperioasă între endocrinologie și reabilitologie.

Bibliografie

1. Dumitrache C., Panetti A. Endocrinologie: imagini, clasificări, algoritme diagnostice. București: Editura NAȚIONAL, 2000. 168 p.
2. Endocrinologia clinică. Curs de prelegeri. Red. șt. Z. Anestiadi. Chișinău: CEP Medicina, 2004. 344 p.
3. Georgescu Carmen, Valea Ana, Ilie Ioana ș.a. Endocrinologia în balneo-fiziokinetoterapie și recuperare medicală. Cluj-Napoca: Editura Medicală Universitară „Iuliu Hațieganu”, 2016. 70 p.
4. Jameson Larry J. Harrison. Endocrinologie. București: ALL, 2014. 549 p.
5. Sidenco Elena Luminița. Medicina fizică și recuperarea medicală. București: Ed. Univ. „Carol Davila”, 2005. 246 p.